

Etik och redlighet

Introduction to research ethics

Högskolepoäng: 2 hp

Kurskod: 5DN0001

Inrättad: 2019-01-15, rev. 2020-11-24

Inrättad av: Kommittén för utbildning på forskarnivå vid Teknisk-naturvetenskaplig fakultet

Kursplan giltig från: 2019-05-14

Ansvarig enhet: Teknisk-naturvetenskaplig fakultet

Huvudområde/utbildningsområde: Allmän vetenskap

Betygsskala: Godkänd, Underkänd

Utbildningsnivå: Forskarnivå

1. Behörighetskrav

Antagen till utbildning på forskarnivå.

2. Förväntade studieresultat

För godkänd kurs ska doktoranden kunna

(Kunskap och förståelse)

- urskilja etiska dilemman i olika forskningsområden och identifiera deras relation till olika intressegrupperingar,

(Färdighet och förmåga)

- identifiera potentiella forskningsetiska problem i sitt eget arbete samt applicera relevanta etiska principer och teoretiska resonemang,
- diskutera olika etiska ställningstaganden samt förfina och argumentera för sina synpunkter,
- visa förmåga att känna igen vetenskaplig oredlighet tillika redlighet,

(Värderingsförmåga och förhållningssätt)

- reflektera över betydelsen av jämlikhet inom forskarvärlden samt mellan forskare och samhället (gällande t.ex. tillgång till akademien, mentorskap, forskningsresultat och forskningssamarbeten),
- reflektera kring etiska principer i kommunikationen med och bemötandet av forskningsstudiedeltagare.

3. Innehåll

Kursen erbjuder en grundläggande introduktion till etik och redlighet, med inriktning på aspekter som är relevanta för aktuell forskningspraxis. Den syftar till

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 3.1.4-18-19

att öka förståelsen av etiska utmaningar i doktorandernas egen forskning såväl som i allmän forskning.

Kursen täcker områden som: vad forskningsetik egentligen är; fusk och oredlighet i forskning; informerat samtycke; publiceringsetik; jämställdhet i forskning. Dessa områden diskuteras i relation till kursdeltagarnas eget forskningsområde och de utmaningar som kan kopplas till detta. Jämställdhetsfrågor behandlas med särskilt fokus på genus (exempelvis implicita fördomar, subtil diskriminering, inkludering av kvinnor i mansdominerade forskningsfält samt möjliga strategier för att öka jämställdheten i forskningen) – men även med avseende på faktorer som exempelvis etnicitet.

4. Undervisningens upplägg

Undervisningen bedrivs i form av lektioner, seminarier, presentationer och grupparbeten. Kursen består både av lärtillfällen och självständigt arbete. Under lärtillfällena diskuterar kursdeltagarna teorier och forskningsetiska exempel med läraren. Det självständiga arbetet består av att deltagarna skriver en kort uppsats (max. 3 sidor) om forskningsetik i relation till sin egen forskning.

5. Examination

Efter avslutad kurs ges ett av betygen godkänd (G) eller underkänd (U). Betygs sättningen baseras på aktivt deltagande i kursaktiviteterna och en skriven uppsats samt redovisningen av denna.

6. Övriga föreskrifter

Tillgodoräknande prövas individuellt av examinator.

7. Kurslitteratur

European Commission, *Guidance to facilitate the implementation of targets to promote gender equality in research and innovation*. 2018. ([länk](#))

James Rachels, *The Elements of Moral Philosophy*. McGraw-Hill: New York, 2012 (fifth edition) (chapters 1 and 2).

Swedish Research Council, *Good Research Practice*. 2017. In Swedish: Vetenskapsrådet, *God forskningssed*. 2017. ([länk](#))

Ytterligare litteratur kan tillkomma.